

Motion till riksdagen 2005/06:K420

av Kerstin Lundgren m.fl. (c)

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett Sverige uppbyggt underifrån, utifrån federalismens principer, skulle göra makten tydlig och ge medborgarna ökad möjlighet att både delta, påverka och utkräva ansvar på alla nivåer.
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag, anslagen under utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt uppställning:

Anslag (tkr)	Regeringens förslag	Anslagsförändring
90:3 Riksdagens förvaltningskostnader	584 000	-9 000
45:1 Sametinget	21 000	5 000
Summa för utgiftsområdet	8 244 204	-4 000

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att demokratipolitiken bör präglas av ett deltagardemokratiskt förhållningssätt och en ambition att öka de direktdemokratiska inslagen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att 560 miljoner kronor dras in på regeringens anslagssparande på område 90:5, Regeringskansliet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att EU 2004-kommitténs arbete avslutas den 31 december 2005 som planerat.

Motivering

Demokratins själva väsen handlar om medborgarnas möjligheter att vara delaktiga i det allmänna. Centerpartiet eftersträvar en demokrati byggd underifrån, där "gräsrotsdemokratien" i det vardagliga umgänget i det civila samhället är en naturlig bas för hela den svenska demokratin.

Fel! Okänt namn på

Riksdagen beviljade åren 2000 och 2001 Regeringskansliet 835 000 000 kr extra i förvaltningsanslag för att förbereda och genomföra Sveriges ordförandeskap i EU:s ministerråd. Regeringen fortsätter att ligga på en orimligt hög nivå när det gäller anslaget 90:5 Regeringskansliet trots att ordförandeskapsåret sedan lång tid är förbi med de extrakostnader som detta medförde. Trycket på Regeringskansliet i fråga om internationella frågor och framför allt EU-frågor har visserligen ökat, och regeringen har nu givit visst underlag i denna del varför besparingen föreslås minska. Regeringen har dock inte fullt ut kunnat visa på att det ökat i den grad att hela förvaltningsanslaget, som Regeringskansliet fick i samband med Sveriges ordförandeskap i EU, kan berättigas. Centerpartiet eftersträvar decentralism och mindre av centrala påbud. Regeringen bygger upp nya "myndigheter" inom Regeringskansliet, och medel som annars skulle tillfalla andra myndigheter stannar i stället kvar inom Regeringskansliet. Mot denna bakgrund föreslår Centerpartiet nu att 560 miljoner av regeringens anslagssparande på anslaget 90:5 dras in. Därefter förslår vi en årlig besparing på 400 miljoner kronor för 2007 och 2008.

Även riksdagens förvaltning kan se över sina kostnader. Dels genom allmänna kostnadseffektiviseringar, dels genom att förändra utskottsorganisationen och lägga ned EU-nämnden.

I anslagsposten 90:7 "Expertgrupp för EU-frågor" ingår anslag till Sieps och till EU 2004-kommittén. Enligt gällande direktiv avslutar EU 2004-kommittén sin verksamhet den 31 december 2005. Centerpartiet vill slå fast vikten av att så sker. Kommittén har redan fått tre tilläggsdirektiv. Inget ytterligare direktiv bör ges som förlänger EU 2004-kommitténs arbete.

Centerpartiet har i flera motioner (bland annat 2003/04: MJ297 "En samhällsordning för 2000-talet") föreslagit en grundläggande översyn av Sveriges konstitutionella uppbyggnad. Detta är gjort i syfte att uppnå en tydlig maktindelning och bryta den tilltagande maktlösheten i samhället. Ett Sverige uppbyggt underifrån, utifrån federalismens principer, skulle göra makten tydlig och ge medborgarna ökad möjlighet att både delta, påverka och utkräva ansvar på alla nivåer. Den översyn av regeringsformen som nu påbörjats kan genomföras på en rad olika sätt. Utifrån erfarenheter av tidigare svenska utredningar finns det all anledning att söka bredda deltagandet i processen fram till en ny grundlag. Ett särskilt värde med en bredare process fram till en ny grundlag är den djupare förankring som därmed kan uppnås och det mer allsidiga underlag för slutligt ställningstagande som kan tas fram.

Frågan om att introducera ett särskilt demokratikonvent för Sverige bör alljämt övervägas. Det bör vara öppet för såväl det civila samhället, marknaden som den offentliga sektorn. Konventet måste självklart ha en bred kontaktyta i hela samhället, där alla kan känna sig delaktiga i processen. Sverige har en god och specifik tradition av medskapande starka folkrörelser som tar aktiv del i samhällets utveckling. De spelar en betydelsefull roll för hela det civila samhället och måste engageras i detta arbete. Självklart måste konventet också samla representanter från dagens olika nivåer – såväl kommuner, landsting, regioner som riksdag. De närmare formerna för konventets arbete och sammansättning bör övervägas i särskild ordning.

Fel! Okänt namn på

All makt skall utgå från folket, och vad är väl då lämpligare än att folkets valda representanter bjuder in hela Sverige att under ordnade former delta i arbetet med en ny konstitution som gäller oss alla, som reglerar grunderna och ramarna för vår samlevnad och fortsatta demokratiska utveckling. Ett konvent i den form som här skisseras stämmer också väl med riksdagens uttalade mål om att forma en deltagande demokrati. Inom ramen för anslaget till Regeringskansliet förutsätts medel reserveras för ett demokratikonvent.

Centerpartiet anför i sin minoritetsmotion att Sametinget skall ges fler uppgifter och få ett större ansvar för samepolitiken. Bland annat ska Sametinget få större befogenheter att utarbeta det nordiska samarbetet. För att möjliggöra att detta påbörjas under mandatperioden vill vi i ett första skede skjuta till ytterligare 5 miljoner till Sametinget.

Stockholm den 4 oktober 2005

Kerstin Lundgren (c)

Agne Hansson (c)

Claes Västerteg (c)

Johan Linander (c)

Eskil Erlandsson (c)

Viviann Gerdin (c)

Jan Andersson (c)